

KRONIKA | 13/11/2022. | PIŠE Nenad Jovanović

Oživljene Savine slike

Koliko god se povijest pokušava prebrisati i iz nje otkloniti umjetnici od kojih mnogi nisu imali ni dug život ni veliku sreću, na ploči se još uvijek vide tragovi baš kao i na slikama Save Šumanovića i njegovih suvremenika, rečeno je na otvorenju izložbe “Tabula rasa No.2”

Dva događaja koja su u okviru ovogodišnjih Dana srpske kulture, u organizaciji SKD-a “Prosvjeta”, upriličena 11. novembra podsjetila su javnost na slikara SAVU ŠUMANNOVIĆA i 80. godišnjicu njegove tragične smrti.

Obraćajući se brojnim ljubiteljima kulture u Galeriji Forum u centru Zagreba na otvorenju izložbe “Tabula rasa No. 2”, jedna od organizatorica izložbe kustosica DAVORKA PERIĆ naglasila je uspješno partnerstvo “Prosvjete” s gradskim Kulturno informativnim centrom, kao i važnost povezanosti srpske zajednicu s gradom u kojem živi te uspješno ukazivanje na brojne veze između Zagreba i Beograda u zadnjih stotinjak godina umjetničke i prijateljske povezanosti dvaju gradova.

Podsjetila je da je nekoliko dana ranije u prostoru “Prosvjete” otvorena izložba na skoro 800 metara kvadratnih, a u suradnji s KIC-om u javnom prostoru ispred te ustanove i nekadašnjeg kina Europa izloženi radovi MLADENA STILINOVIĆA gdje će ih vidjeti više ljudi. Pohvalila je suradnju s muzejskim institucijama koje su im ustupile radove za izložbe i zahvalila svima koji su naporno radili kako bi izložbe uspjele.

Kustos DARKO ŠIMIČIĆ govorio je o prijateljstvu Save Šumanovića s književnikom ANTUNOM BRANKOM Šimićem i šidskim sumještanimom Dimitrijem BAŠIČEVIĆEM koji je uspio izbjeći ustaški masakr u kojem je Šumanović stradao i poslije napisati prvu knjigu o radu čuvenog slikara. Uz to je kao kustos u gradskoj Galeriji suvremene umjetnosti 1958. priredio izložbu njegovih radova. Podsjetio je da se Bašičević potpisivao kao Mangelos, što je ime jednog sela kod Šida. Prema njegovim riječima, Šumanovićeva djela bila su inspiracija i za konceptualnog umjetnika GORANA TRBULJAKA.

ŠUMANOVICA SA SIKAROM MILANOM STAJNEROM, O ODLASKU U PARTIZ I kontaktima jugoslavenske i hrvatske umjetničke scene s evropskom i svjetskom.

– Ime izložbi “Tabula rasa” dali smo po jednom od radova, želeći naglasiti simboličku povezanost. Koliko god se povijest pokušava prebrisati i otkloniti umjetnici od kojih mnogi nisu imali ni dug život ni veliku sreću, na ploči se tragovi još uvijek vide. Mogu se vidjeti i na brojnim izložbama, ne samo Save Šumanovića nego i njegovih suvremenika i svih koji nastavljaju kontinuitet kreativnog žara koji želi biti dinamičniji od one ustaljenosti što se daje na akademiji. Oživljene su ne samo slike, nego i ukupno djelo i to u kontaktu s publikom i umjetnicima koji su došli poslije njega – naglasio je.

Nakon što je otvorila izložbu, ANDREA GRGIĆ, zamjenica ravnatelja KIC-a u čijem je sastavu Galerija, u izjavi za Novosti naglasila je iznimno zadovoljstvo pokretanjem suradnje s “Prosvjetom”.

– Osim što smo neposredni susjedi, imamo iste interese, ideje i vizije kulture u ovom gradu. Drago nam je da smo u ovom projektu dali kreativni doprinos. Težimo partnerstvu, jer je to ispravan put i način kako spašavati kulturu i povećati njenu vidljivost i angažman građana – kazala je Grgić i dodala da će izložba biti otvorena do 3. decembra.

Otvaranju je prethodilo predavanje DARIJE ALUJEVIĆ i JASENKE FERBER-BOGDAN iz Arhiva za likovne umjetnosti HAZU-a u prostorijama “Prosvjete”. Govorile su o Šumanovićevom boravku na studiju u Višoj privremenoj školi za umjetnost i obrt u Zagrebu od 1914. do 1925. godine i o prijateljskim kontaktima koje je imao s tadašnjim Zagrepčanima. Naglasile su i njegovu zaokupljenost vjerskim motivima i suradnju sa Šimićem za čiji časopis je radio naslovnice, ali i njegovo razočaranje Zagrepčanima jer ga na kraju ipak nisu prihvatili. Na pitanje kako nije unovačen u austrijsku vojsku, saznali smo da je zbog bolesti teško hodao.

Istaknuto je da je učestvovao na izložbama u Beogradu 1922. i u Novom Sadu 1927. godine. Prikazani su inserti iz TV serije “Šumanović – komedija umetnika” (RTB, 1987. godina) u režiji BRANIMIRA DIMITRIJEVIĆA s glavnim glumcem LJUBIVOJEM TADIĆEM i drugim umjetnicima od GALE

VIDENović, PAOLA MAGELLIJA, SRĐANA ŠAPER, NEBOJŠE KRSTIĆA, GORANA GAJIĆA do JOVANA RISTIĆA i TOMISLAVA GOTOVCA.

Šumanović je u Parizu, družeći se s najpoznatijim umjetnicima, napravio najbolja djela, ali uz cijenu živčanog sloma zbog čega se vraća u Jugoslaviju. I dalje se bavi slikanjem, pa 1939. organizira samostalnu izložbu na Novom univerzitetu u Beogradu sa 410 slika čime je našao svoje mjesto među najboljim jugoslavenskim umjetnicima tog doba. Ustaše ga krajem avgusta 1942., sa još 150 Šiđana, hapse i vode u Sremsku Mitrovicu, gdje je strijeljan i pokopan u zajedničkoj grobnici. ■

POVEZANI ČLANCI

Izložena dosad nepoznata kolekcija Bakićevih crteža

Banija na slikama

Djeca slikari

Partizani kroz crteže

Jovanka kao subjekt

KOLUMNNE

VIKTOR IVANČIĆ

O jebivjetru

BORIS DEŽULović

Zaprepast, šok i nevjerica

SINAN GUDŽEVIĆ

Glagoljivo groblje

BORIS RAŠETA

Pedeset nijansi bijele

POGLEDAJ SVE

NOVOSTI HOBOCIJA

PORTAL NOVOSTI

Ljudevita Gaja 7, Zagreb, Hrvatska

Telefon 01 48 11 198

Telefaks 01 48 11 281

E-mail info@portalnovosti.com

KONTAKTI

PRODAJNA MJESTA

PRETPLATA

TISKANA IZDANJA

IMPRESSUM

PRIJATELJI KOLAČIĆI

